
V
B J
C

65.

G Ł O S
FRANCISZKA XAWEREGO
z BŁESZNA
BŁESZYNSKIEGO
Posła Woiewództwa Sandomirskiego,
Na Sessyi Seymowey Dnia 3. Mśca Lipca 1793. Ru w Grodnie miany.

Nayiaśnieyszy Królu Panie Móy Miłościwy!

Nayiaśnieysze Skonfederowane Rzpltey Stany!

Rozumiem, iż w Głosach moich w tey tu Izbie mianych, dostatecznie wytłumaczyłem sposob myślenia mego, rozumiem, iż przekonałem całą Publiczność, że nie żaden interels partykularny, ale iedynie chęć służenia Oyczyznie w okolicznościach tak krytycznych była mi powodem do podięcia się funkcyi Publiczney. Znam dobrze, iż w pośrzod przemocy i gwałtu z śmiałością i determinacyą bronić Oyczyznę swoią i ślady gwałtu zostawiać, jest to pełnić powinność cnotliwego Obywatela, i prawdziwego Syna Oyczyzny, nie umiem zmieniać przekonania mego, chcę wiernie służyć moiey Oyczynie, nie mogę tam milczeć, gdzie wyraźną jey zgubę widzę.

Nayiaśnieyszy Królu! Nayiaśnieysze Rzpltey Stany! Byłem zawsze i iestem przeciwko wyznaczeniu Deputacyi czyli Delegacyi, bo spodziewałem się i spodziewam, iż wyznaczenie takowe, ciągnie za sobą nie zawodny podział Kraiu Naszego, nie zawodną Cessyą nayżyźnieyszych i naypięknieyszych Naszych Prowincyi. Jeżeli mi kto powie, że Deputacya będzie miała przepisaną sobie Instrukcyą i określoną władzę, mam na to gotową odpowiedź, którą każdy znaiący obrót teraznieyszych okoliczności zaprzeczyć mi nie może, to jest: że Deputacya łatwo sobie nadaną władzę wytłumaczyć, i onęż przestąpić potrafi, zwłaszcza spodziewaiąc się i do wytłómaczenia się przed Nami, i do przymuszenia Nas do Ratyfikacyi, czyli Approbacyi w przemocy Nas do koła otaczaiącey skuteczne znaleść sposoby. Nikt tedy wątpić nie może, że w wyznaczenie Deputacyi czyli Delegacyi wyraźna i nie zawodna znayduie się zguba Oyczyzny. Niechay każdy z Nas myśli, jak mu się zdaie, ja idąc za własnym przekonaniem moim, już powtórnie w tey Izbie oświadczam się przed Bogiem, Królem i Narodem, iż byłem przeciwny wyznaczeniu tey Deputacyi, iż w tym wyznaczeniu upatrywałem wyraźną zgubę moiey Oyczyzny, oświadczam się jak naysollenniey, iż gdyby taki skutek, jakem wyraził z wyznaczenia Deputacyi wyniknął, niezawiodę zaufania współ-Ziomkow moich, które we mnie położyli, niezechcę w potomności hańby na siebie ściągać, do podpisania Ratyfikacyi, czyli Approbacyi podziału jakieykolwiek częśći Kraiu Naszego, nigdy ręki moiey nie ściągnę. Mam i mieć będę w żywey pamięci Przysięgę tak sollennie i dobrowolnie przystępuiąc do Konfaderacyi Targowickiey wykonaną, od którey nikt mię nie ma Prawa uwalniać.

)1(　　　　　　Gdy

Gdy zaś do rozpoczętey w tey tu Izbie Materyi, to jeſt Proiektu Inſtrukcyi dla Deputacyi do traktowania z JW. Ambaſsadorem Dworu Petersburſkiego proiective żądaney, przez JWW. Pieczętarzow za wolą Waszą iednomyślną Nayiaś: Stany uformowanego, przymówić się w celu oddalenia tego, coby w nim dla Oyczyzny moiey szkodliwego być mogło, znam koniecznym obowiązkiem Posła, zatym lubo zawsze przeciwny wyznaczeniu Deputacyi czyli Delegacyi, zdanie iednak moie względem Inſtrukcyi otwieram.

Nayiaś: Krolu! Nayiaś: Stany! Podany Proiekt Inſtrukcyi kilkokrotnym czytaniem jak naymocniey zgłębiać ſtarałem się. Styl jego Dyplomatyczny i ogolne wyrazy w mocną i sprawiedliwą wprowadzaią mię obawę, nadzieia jednak, iż czynienia odmian w Proiekcie i podawanie dodatkow każdemu z Seymuiących dozwolone będzie, cokolwiek zaspakaia troſkliwość moią. Już liczne na dniu onegdayszym i dzisieyszym światłych i ſzanownych Kolegow moich słyszane głosy, dokładnie wyiaśniły potrzebne w Proiekcie odmiany, ja powtarzać Ich i refutować projektu nie widzę potrzeby w tym momencie, ażebym nadaremnie niezabierał czasu, słyszany albowiem Proiekt Inſtrukcyi przez JW Czerniechowſkiego podany, a dziś z deliberacyi wyszły, bardziey przypada do myśli moich, gdyż mocniey zabeśpiecza całość Kraiu Naszego. Gdy tedy jeden z tych Proiektow, to ieſt, albo JWW. Pieczętarzow, albo JW. Czerniechowſkiego wzięty będzie do decyzyi; w ten czas poprawki podług przekonania mego potrzebne podać nieomieſzkam. Żeby zaś w tey mierze spory w Izbie trwaiące, jak nayprędzey ukończone były, zdaniem moim ieſt, ażeby dany zoſtał turnus na takową propozycyą. Czyli Proiekt Inſtrukcyi przez JWW. Pieczętarzow uformowany, z poprawkami i dodatkami podać się przez Seymuiących mianemi? Czyli też Proiekt Inſtrukcyi przez JW. Czerniechowſkiego podany, podobnież z poprawkami i dodatkimi podać się mianemi, ma bydź wzięty do decyzyi? Ktoren tedy z tych dwoch Proiektow przez większość głosow przyięty zoſtanie do decyzyi, do tego każdemu z Nas wolno będzie myśli swoie, poprawki i dodatki podawać. Spodziewam się, iż takowa propozycya jedynie i ſkutecznie potrafi zaspokoić spor w Izbie trwaiący.

Że zaś w tych obszernych Proiektach Inſtrukcyi, wiele ważnych, a wcale oddzielnych znayduię materyi, zatym i dla beśpieczeńſtwa Rzpltey, iżby każdy Punkt tego Proiektu dokładnie był rozważany, i dla powagi Praw Naszych, iżby te exekucyą swoią, osobliwie w tak ważnych okolicznościach odbierały, i dla uniknienia nadal nieprzyzwoitości, iżby pod iednym Proiektem kilka oddzielnych materyi nieprzechodziło, oſtrzegam sobie iak naymocniey, iżby takowy Proiekt, ktoren większością do decyzyi przyięty będzie, nie inaczey, jak tylko ſtosownie do Prawa 1768. Ru, to jeſt Categoriatim był przez Was Nayiaśnieysze Stany decydowany. Niemniey oſtrzegam sobie, ażeby oznaczenie liczby Deputowanych i wybor Osob do tey Deputacyi, przez Was samych Nayiaśnieysze Stany pluralitate votorum zadecydowane zoſtały, trzeba albowiem wybrać Nam takie Osoby, ktorymbyśmy w tak walnym Intereſsie Rzpltey, zaufanie Nasze śmiało powierzyć mogli.

Kończąc Głos moy, podaię z powodow powyżey przezemnie wymienionych Propozycyą ad turnum, i o przeczytanie jey JW. Marszałka Seymowego dopraszam się.

